

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΕΠΑΛ**ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:** ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ:** ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΧΡΗΣΤΑΚΗ
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: ΕΡΑΤΩ ΠΑΝΤΕΛΗ

Α. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Τεχνητή Νοημοσύνη: Το επόμενο κεφάλαιο θα φέρει «πράγματα που δεν έχουμε ξαναδεί»

Αν τα προηγούμενα χρόνια η Τεχνητή Νοημοσύνη εισέβαλε ως ένας αόρατος «διαχειριστής», προσηλωμένος στη μείωση του κόστους παραγωγής, το 2026 μας βρίσκει μπροστά σε μια ριζική αλλαγή ρόλων. Οι περισσότεροι οργανισμοί είδαν την ΤΝ μέσα από το πρίσμα της λειτουργικής αποτελεσματικότητας. Αυτό το κεφάλαιο δείχνει να κλείνει καθώς περνάμε στο δεύτερο κύμα που υπόσχεται να φέρει πράγματα που δεν έχουμε ξαναδεί. Νέα είδη προϊόντων, κυρίως εφαρμογών, παιχνίδια και υπηρεσίες που απλά δεν θα μπορούσαν να υπάρχουν πριν έρχονται να αλλάξουν όλα όσα ξέραμε.

Η κλίμακα των επενδύσεων είναι πλέον πρωτοφανής, καθώς η ΤΝ δεν αντιμετωπίζεται ως ένας απλός κλάδος, αλλά ως η νέα παραγωγική υποδομή της παγκόσμιας οικονομίας. Προβλέπεται να αγγίξουν τα 6,15 τρις. δολάρια το 2026, με ετήσια αύξηση 10,8%. «Η πρώτη γενιά της τεχνητής νοημοσύνης έκανε τα υπάρχοντα προϊόντα φθηνότερα. Έφερε την αυτοματοποίηση. Ανέβασε την αποδοτικότητα», δήλωσε ο Kylan Gibbs, πρώην διευθυντής προϊόντων της Google DeepMind που διευθύνει σήμερα την startup τεχνητής νοημοσύνης Inworld. «Η επόμενη γενιά δημιουργεί πράγματα που δεν μπορούσαν να υπάρχουν στο παρελθόν. Νέα προϊόντα. Νέες εμπειρίες. Νέα έσοδα. Αυτή είναι η διαφορά μεταξύ της βελτιστοποίησης των δαπανών και της δημιουργίας τους», πρόσθεσε.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του νέου κύματος είναι η αυτονομία: Αντί να ζητάτε να γράψει ένα email, αναλαμβάνει να κλείσει ένα ολόκληρο επαγγελματικό ταξίδι: συγκρίνει πτήσεις, ελέγχει το ημερολόγιό σας, κάνει την κράτηση και ενημερώνει τους συνεργάτες σας. Και η πολυσταδιακή σκέψη: Μπορούν να επανασχεδιάζουν ένα μεγάλο στόχο σε μικρότερα βήματα, να χρησιμοποιούν εξωτερικά εργαλεία και να διορθώνουν τα λάθη τους στην πορεία, χωρίς ανθρώπινη παρέμβαση.

Καθώς διανύουμε το 2026, γίνεται πλέον σαφές ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη έπαψε να είναι ένας απλός «συνομιλητής» στην οθόνη μας και μετατράπηκε στον αόρατο —ή και ορατό— ιστό της παγκόσμιας οικονομίας. Αν το πρώτο κύμα ήταν η επανάσταση της πληροφορίας, το δεύτερο κύμα είναι η επανάσταση της υλοποίησης. Ωστόσο, η πρόκληση για τον άνθρωπο παραμένει. Σε έναν κόσμο όπου οι μηχανές μπορούν πλέον να «πράττουν», η δική μας ευθύνη μετατοπίζεται από την εκτέλεση στην εποπτεία, από τη γνώση στην κρίση και από την ταχύτητα στην ενσυναίσθηση. Το στοίχημα για το 2026 δεν είναι πόσο γρήγορα θα τρέξει η ΤΝ, αλλά πώς θα διασφαλίσουμε ότι η πορεία της θα παραμείνει ευθυγραμμισμένη με τις ανάγκες μιας κοινωνίας που αναζητά, περισσότερο από ποτέ, την εμπιστοσύνη και την αυθεντικότητα.

Στράτος Ιωακείμ, in.gr, Φεβρουάριος 2026 (διασκευή)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

A1. Ποια είναι, σύμφωνα με τον συντάκτη, η πρόκληση που αντιμετωπίζει ο άνθρωπος αναφορικά με την Τεχνητή Νοημοσύνη; (40-50 λέξεις)

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

A2.α. Να γράψεις έναν δικό σου τίτλο για το κείμενο χρησιμοποιώντας τη γλώσσα κυριολεκτικά (μον.3).

A2.β. Να εντοπίσετε πώς εξασφαλίζεται η νοηματική σύνδεση ανάμεσα στη δεύτερη και στη τρίτη παράγραφο του κειμένου (μον.3).

A2.γ. Στο κείμενο ο αρθρογράφος καταφεύγει στην επίκληση στη λογική και στην επίκληση στο συναίσθημα για να μας πείσει. Να αναγνωρίσεις στο κείμενο τρία διαφορετικά μέσα πειθούς (δύο για την επίκληση στη λογική και ένα για την επίκληση στο συναίσθημα) (μον.6) δίνοντας ένα παράδειγμα για το καθένα (μον.3).

Μονάδες 15

A3. Σε άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα καλείστε να παρουσιάσετε τα οφέλη της Τεχνητής Νοημοσύνης στις σύγχρονες κοινωνίες, επισημαίνοντας στη συνέχεια και τις αξίες που θεωρείτε απαραίτητες για τη σωστή αξιοποίησή της (200-250 λέξεις).

Μονάδες 20

B. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Η μαγεία της επιστήμης

Το άγνωστο δεν είναι ποτέ τελείως άγνωστο.

Και η μαγεία και η επιστήμη υποθέσεις κάνουν για το επιστητό που διαφεύγει της κατανόησης του ανθρώπου. [...]

Ίσως το άγνωστο είναι και το κατ' αρχήν απρόσβατο για την αντίληψη την περιορισμένη ναι μεν βιώνεται μα δεν κατανοείται αινιγματικό, χωρίς εξήγηση.

Ίσως όμως είναι κάτι ρευστό σαν τον υδράργυρο που δεν πιάνεται και κάθε πρόδος της γνώσης ανοίγει και άλλα πεδία του άγνωστου αν και αυτό το παιχνίδι έχει τα όριά του.

Η μυστική γνώση των αλχημιστών

οι απόκρυφες διδαχές ιερών βιβλίων
μαντεία και προφήτες, μάγοι και μέντιουμ
το πλέγμα των κυμάτων, ραδιοτηλεσκόπια
νανοφυσική και κβαντική μηχανική
η σχετικότητα των μετρήσιμων
μας γυρίζουνε πάλι πίσω

τα έτη φωτός, των κουαρκς η υφή
οι υποθέσεις της μακρομικροφυσικής

τα τεχνάσματα της τεχνολογίας
της τέχνης οι φανταστικές τεχνικές
της μαγείας τα μυστικά μέσα
της επιστήμης τα θαυμαστά επιτεύγματα

η πίστη και ο στόχος
τα μέσα και η μέθοδος

της επιστήμης τα μαγικά
της μαγείας η επιστήμη.

Βάλτερ Πούχνερ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1^η δραστηριότητα

B1. Πώς παρουσιάζεται το «άγνωστο» στο ποίημα; Να αναπτύξετε την απάντησή σας με αναφορές σε συγκεκριμένους στίχους (60-70 λέξεις).

Μονάδες 15

2^η δραστηριότητα

B2. Να εντοπίσετε τρία εκφραστικά μέσα στο ποίημα και να εξηγήσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 15

3^η δραστηριότητα

B3. Να ερμηνεύσετε το ποίημα σε 100-150 λέξεις, εστιάζοντας στη σχέση επιστήμης και μαγείας. Ποια είναι η μαγεία της επιστήμης για εσάς;

Μονάδες 20

Ευχόμαστε επιτυχία!!!